

Az újságnak nagyon komoly gazdasági tényezőnek kell lennie

– mondja a Délmagyarország francia ügyvezetője

– Gyakran kérdezik tőlem, hogy miért Magyarországon és miért épp Szegeden talált üzleti partnerekre. Pontos választ alighanem öntől kaphatunk.

– Az élet csupa véletlenből áll, pontosabban szólva szerencséből és szerencsétlenségből. Tulajdonképpen a szerencse fogalmába beletartoznak emberi kapcsolataink, vagyis egy kapcsolattal meg lehet ragadni a szerencsét is. A véletlen az én esetemben azt jelenti, hogy pusztán kíváncsiságból jöttem Magyarországra, megnézni: hogyan vált rendszert egy ország. Ez volt tehát a véletlen, a szerencse pedig az, hogy találkoztam a Délmagyarország szerkesztőségének munkatársaival. Rádadásul éppen akkor, amikor az újság tőkést és privatizációs lehetőséget keresett.

Újabb szerencsés tényező: Nizza és Szeged testvérvárosok, tehát mi, nizzaiak, Budapest mellett még egy magyar városnevet ismerünk.

– Nyugodtan mondhatjuk, hogy a szerencse kölcsönös.

– Örülök, hogy így látja. Azt hiszem kijelenthetjük, hogy ebben az üzletben mindkét fél arra teremtődött, hogy partnere legyen a másiknak. Részünkről spontán választás történt, még a gazdaságossági számítások előtt, tehát érzelmi motiváción alapuló partnerkapcsolat jött létre, amelynek – később kiderült – komoly gazdasági mozgatói vannak. Felfogásunk szerint az emberi tényező alapvető a jó üzlethez, hiszen nem elegendő a pénz, a jó gazdasági környezet, a feltételeket biztosító jogrend, ha nincsenek megfelelő személyek.

– Milyen paraméterek alapján méri a francia gazdasági szakemberek egy-egy közösség adaptációs készségét?

– Szakmai tapasztalataink alapján mérjük föl a lehetséges partnereket. Fontos, hogy a vezetők a társaság érdekében, egybe forrva és azonos indíttatásból dolgozzanak. Lényegi elem, hogy kezdeményező partnert találjunk, aki nem ijed meg a saját ötleteitől. És természetesen nagyon fontos, hogy a közösség alkalmas legyen nagyobb feladatok megoldására is. Tavaly tavasszal, amikor tapasztalataimról először számoltam be nizzai kollégáimnak, mondhatom, a részvényesek megdöbbenve hallották az értékelőmet. A francia sablonokban ugyanis két merev ítélet él a magyarokról. Az elfogadottabb szerint az ön honfitársai keveset dolgoznak és tartózkodnak a kezdeményezéstől. A másikat az olvasottabbak vallják: a magyarok intelligensek, kreatívak, ám álmodozók. Ezzel szemben én egy pragmatikus csapatot ismertem meg, amely nem álmodozott, hanem tervezett, és mindez a tettekkészség nem ment az intellektualitás kárára.

– Tavaly hónapokig olvashattuk a lap utolsó oldalán, hogy megalakult a Délmagyarország Kft., melynek egyik tagja a Nice Presse Invest. Kiket takar ez a név?

– A Nice Presse Invest részvénytársaságot mi, a Nice Matin vezetői a közép-európai befektetésekre hoztuk létre. A fő részvényesei a 400 ezer példányszámban megjelenő nizzai lap vezérigazgatója, főszerkesztője, főmunkatársa, személyzeti igazgatója és a montpellier-i Midi Libre vezetője. Ez utóbbi sajtócsoport három napilapot ad ki – Midi Libre, Independent, Centre-Presse – naponta 220 ezer példányban. Ez a két csoport a francia vidéki sajtó legerősebb kiadói közé tartozik.

– A lap impressumában szerepel a neve, mint felelős kiadó. Mit jelent az ön számára ez a felelősség?

– Nagyon érdekes kérdés, gyakran felteszik nekem Franciaországban is. A felelősség annyit tesz: ellenőrzés valami előtt. Az újság felelősségi köre annak tartalma, amit mi külföldiek – értelemszerűen – nem tudunk ellenőrizni. Itt lép be a bizalom, ami az üzlet alapvető eleme. Arról van tehát szó, hogy a francia partner hajlandó elfogadni a felelősséget, – noha nem érti a magyar szövegeket – , mivel teljes bizalmára rászolgált a magyar fél, akivel körültekintően állította össze a működésre vonatkozó szabályozókat. Ennek legfontosabb eleme a lap teljes politikai semlegessége. Tudom, hogy más lapok privatizációja mögött politikai érdekszövetségeket kerestek, de ez nálunk teljesen fölösleges. Mi nemhogy megértjük a szerkesztőség politikai függetlenségére való törekvését, hanem meg is követeljük, hiszen informáló, szolgáltató lapot kívánunk adni Csongrád megye polgárainak. A bármilyen nézet iránt elkötelezett lap nem lehet független, s ha nem az politikailag, nem lehet az gazdaságilag sem. Mi nem vagyunk apolitikusok, de a politikai tartalmat csupán információként kívánjuk közölni, mert ez a teljes körű szolgáltatás a választópolgár számára. Ha tetszik, ez a fajta semlegesség, szolgáltató lapcsinálás a felelősségünk.

– Ezekben a mondatokban számomra az is megfogalmazódik, hogy ön szerint kettős arculat van egy újságnak.

– Pontosan. Az intellektuális és az üzleti, vagyis a szerkesztőségi és az ipari. Ha az előbbit nézzük: az újság különleges termék. Ha az utóbbit: teljesen hagyományos, mondhatni klasszikus produktum.

– Említtem a magyarok gyakorlatiasságát, és ez az, amire szinte naponta kérdeznak rá francia kollégáim, partnererim. Így hát kötelességem megírni ezt a könyvet. Többször hangsúlyoztam, s ebben a könyvben is elfogom mondani: hogy a gazdasági oldal mellett mennyire fontos az emberi. Sok esetben a magyarokban rejlő képesség indíthatja arra a franciákat, hogy befektessenek, s ennek a folyamatnak az elindításához elengedhetlenül szükséges belátni: a magyar és a francia nagyon hasonló mentalitású nép. A könyvben természetesen egy vegyesvállalat alapításának objektív elemeit is sorra veszem, de a subjektív momentumok bemutatására nagy hangsúlyt fogok fektetni.

– Milyennek látja a francia-magyar kapcsolatok jövőjét, különös tekintettel egy Szegeden létrehozandó francia konzulátusra?

– A franciáknak minden esélyük megvan Magyarországon, különösen akkor, ha ezt föl is fogják. Én mindenesetre nem érzem magam itt idegennek, hiszen a kapcsolatunkat a kölcsönös udvariasság és tisztelet jellemezte. Elfogult vagyok a magyarokkal, ezért nagyon büszke lennék, ha támogathatnám egy szegedi székhelyű francia konzulátus létrehozását, noha az ügyben – helyzetemnél fogva – nincs illetékességem. Mindenesetre ez a konzulátus újabb, nagyon erős támpont lehet további francia befektetők számára.

FOTÓ: GYENES KÁLMÁN

– Honnan van lapkészítő gyakorlata, milyen iskolák után került a Nice Matin vezetői sorába?

– Öt évig tanítottam az üzlet elméletét közgazdasági és jogi tanulmányok után. Később váltottam, a gyakorlat embere lettem egy hatalmas elektronikai cégnél. Hogy ennek nagyságát érzékeltessem: volt idő, hogy naponta négyezer háztartási sütőt adtunk el. Ennél a vállalatnál a humán erőforrások igazgatója voltam, csakúgy mint tíz év múlva a Nice Matinnál. Mindkét helyen azzal a feladattal, hogy az üzleti célokat, a technológiát és az embereket „összesímsam”.

– Az itteni tizenegy év bőven elegendő volt ahhoz, hogy megismerjem egy sajtógyár összes fogaskerekét. Ma már a francia újságiparban a technológia és a szervezés egyik specializációjaként ismernek el.

– Mik a céljai, mit szeretne megvalósítani Szegeden?

– Pontosan az a célom, amit a magyar partner szeretett volna: nagyon modern legyen Csongrád megye sajtója, melynek alapja egy gazdaságilag és politikailag független vállalkozás. A másik cél szintén közös: a sajtó segítségével fel kell indítani a megye gazdasági életét. Tapasztalataimra alapozva mondom, hogy az újságnak nagyon komoly gazdasági tényezőnek kell lennie.

– Milyenek a személyes kapcsolatai, hogyan látja a magyarokat?

– Kicsit zavarba ejtő a kérdés, mert nem tudok objektív lenni. Mintha megkérdezném öntől, milyen is az a nő, akibe szerelmes? Szóval kezdetből kiválóak voltak a kapcsolatok, s megvallo, féltem, hogy egyszer elpárolog ez a felhőlen léggör. De már tizenégy hónapja dolgozunk együtt, s minden a régi. Ezért él bennem a meggyőződés, hogy Magyarország helyzete reményteljes. Hiszem, hogy egy ország jövőjére ugyanaz jellemző, mint egy vállalatéra: az emberektől függ. És itt nagyon sok intelligens, kezdeményező, nyitott emberrel találkozom, bármerre járok. Meggyőződtem arról, hogy a magyar ember gyorsan tud váltani, ha valódi célt lát maga előtt.

– Úgy tudom, tervezi, hogy könyvet ír arról, miként kell befektetni Magyarországon. Mi lehet ennek a munkának a vázlata?

– Említtem a magyarok gyakorlatiasságát, és ez az, amire szinte naponta kérdeznak rá francia kollégáim, partnererim. Így hát kötelességem megírni ezt a könyvet. Többször hangsúlyoztam, s ebben a könyvben is elfogom mondani: hogy a gazdasági oldal mellett mennyire fontos az emberi. Sok esetben a magyarokban rejlő képesség indíthatja arra a franciákat, hogy befektessenek, s ennek a folyamatnak az elindításához elengedhetlenül szükséges belátni: a magyar és a francia nagyon hasonló mentalitású nép. A könyvben természetesen egy vegyesvállalat alapításának objektív elemeit is sorra veszem, de a subjektív momentumok bemutatására nagy hangsúlyt fogok fektetni.

– Milyennek látja a francia-magyar kapcsolatok jövőjét, különös tekintettel egy Szegeden létrehozandó francia konzulátusra?

– A franciáknak minden esélyük megvan Magyarországon, különösen akkor, ha ezt föl is fogják. Én mindenesetre nem érzem magam itt idegennek, hiszen a kapcsolatunkat a kölcsönös udvariasság és tisztelet jellemezte. Elfogult vagyok a magyarokkal, ezért nagyon büszke lennék, ha támogathatnám egy szegedi székhelyű francia konzulátus létrehozását, noha az ügyben – helyzetemnél fogva – nincs illetékességem. Mindenesetre ez a konzulátus újabb, nagyon erős támpont lehet további francia befektetők számára.

Pourquoi?

CHRISTIAN THÉODOSE

A ceux qui s'étonnent à Nice de me voir quitter la Côte d'Azur pour aller si loin à Szeged en Hongrie, je répons que je ne parts même pas à l'étranger, je vais en Europe. Au centre de l'Europe. Le centre, c'est le cœur sans lequel la vie de la grande et véritable Europe n'est pas possible.

Les aléas politiques d'une époque n'ont jamais empêché à long terme le cours logique de l'histoire. Le Général de Gaulle imaginait l'Europe de l'Atlantique à l'Oural. Les sceptiques voyaient dans cette imagination une utopie. Ce n'était pourtant que pure logique. Cette implacable logique qui heureusement finit toujours par triompher.

Alors, à ceux qui s'étonnent de me voir quitter mon confort méditerranéen, je dis que je ne veux pas manquer cette chance de pouvoir modestement participer à la réussite de cette logique qui passe par le rattrapage économique du centre de l'Europe dont la Hongrie est l'indispensable locomotive.

Et la presse dans tout cela?

Tout simplement la condition de la démocratie. Une épreuve difficile. Faire admettre qu'un pays n'est libre que quand sa presse est libre et indépendante. Participer à la mise en place des conditions de cette indépendance, voilà encore pour Nice Presse Invest une mission passionnante.

Indépendance politique? Quoi de plus facile pour le Délmagyarország! Quand on est étranger dans un pays, il est obligatoire de s'interdire d'y faire de la politique.

Alors à ceux qui pourraient s'étonner que français nous soyons en partie propriétaires d'un journal en Hongrie, nous disons que notre présence est la garantie de l'indépendance politique du Délmagyarország. Nous ne pourrions jamais être tentés d'utiliser ce journal pour nous promouvoir à des fins personnelles en politique. Cela devrait toujours être le cas pour le propriétaire d'un journal français en France, allemand en Allemagne, anglais en Angleterre... ou hongrois en Hongrie.

Indépendance économique: un journal ne peut être économiquement indépendant que s'il devient une entreprise prospère. C'est à dire, s'il sait se moderniser et bien se gérer. Sur ces deux points, le partenariat auquel nous participons, a déjà fait ses preuves. Nos lecteurs en verront le résultat prochainement. Ce supplément sur notre grande course démontre que l'avancée technologique de notre journal est en marche. Pour le contenu rédactionnel, nous faisons confiance à nos partenaires journalistes hongrois, ils savent le prix que nous attachons à la réussite de la presse dans le département de Csongrád. Cette réussite n'est possible que s'ils répondent aux attentes de nos lecteurs. Nous savons qu'ils y parviennent et qu'ils auront à cœur dans le futur d'améliorer sans cesse la qualité de leurs articles et la présentation de leurs pages pour la plus grande satisfaction des lecteurs du département.

Miért?

Azoknak, akik meglepődnek, hogy a Cote d'Azur-ról a messzi, magyarországi Szegedre megyek, mindig azt válaszolom, hogy még csak nem is külföldre, hanem Európába megyek. Európa közepébe, azaz a szívébe, mely nélkül a nagy és igazi Európa élete elképzelhetetlen.

Egy korszak politikai esetlegességei hosszú távon sosem tudtak gátat emelni a történelem logikus folyása elé. De Gaulle tábornok Európát az Atlanti-óceán partjaitól az Urálig képzelte el. A kételkedők utópiának tartották ezt az elképzelést. Pedig csupán szintiszta logika volt. Az a könyörtelen logika, mely szerencsére végül mindig diadalmaskodik.

Így hát azoknak, kik csodálkoznak, hogy odahagyom a mediterrán kényelmet, így felelek: nem akarom elszalasztani a lehetőséget, hogy a magam szerény módján én is részt vehetek a logikának a felülkerekedésében, mely Közép-Európa gazdasági felzárkózásán keresztül vezet. Közép-Európa elengedhetetlen húzóereje pedig Magyarország.

Es hol van mindebben a sajtó? A sajtó egész egyszerűen a demokrácia feltétele, kemény próba. Elfogadtatása annak, hogy egy ország csak akkor szabad, ha a sajtója szabad és független. A részvétel e függetlenség feltételeinek kialakításában újabb izgalmas feladatot jelent számunkra.

Politikai függetlenség, mi sem egyszerűbb a Délmagyarország számára!

Ha az ember külföldi, meg kell tiltania magának a politizálást. Így hát azoknak, kik meglepődhetnének, hogy francia létünkre egy magyarországi lap résztulajdonosai vagyunk, azt feleljük, hogy a Délmagyarország politikai függetlenségét jelenlétünk szavatolja. Hiszen mi sosem fogunk abba a kísértésbe esni, hogy az újságot személyes politikai céljaink szolgálatába állítsuk. A demokráciában, egy francia tulajdonú francia, német tulajdonú német, angol tulajdonú angol...vagy magyar tulajdonú magyar újság esetében ez sajnos nem mindig így van.

Ami az üzleti függetlenséget illeti: egy újság üzleti értelemben csakis akkor lehet független, ha jövedelmező vállalkozással lesz. Vagyis ha képes a modernizálásra és jól gazdálkodik. Partneri kapcsolatunk e tekintetben már kiállta a próbát. Ennek eredményét olvasóink csakhamar tapasztalni fogják. A nagy futásunkról szóló melléklet azt bizonyítja, hogy újságunk műszaki megújodása a legjobb úton halad. Az újság tartalmi részét illetően pedig bizalmat szavaztunk magyar újságíró partnereinknek, akik jól tudják, mennyire becses számunkra a Csongrád megyei sajtó sikere. Siker csak akkor lehetséges, ha az olvasói elvárásoknak ők megfelelnek. Tudjuk, hogy ez sikerül is nekik, s a cikkeik színvonalának szüntelen emelését s az újság külső megjelenésének jobbítását a jövőben is szívükön fogják viselni...a megye olvasótáborának nagyobb meglepedésére!

Így privatizáltunk mi

1990. március: Christian Theodose, a Nice Matin személyzeti igazgatója és Dlusztus Imre, a Délmagyarország Újságíró Egyesület elnöke szándéknyilatkozatot készít a két jogi személy partnerkapcsolatáról. A tárgyalásokat támogatja a lap akkori kiadójának, a Csongrád Megyei Lapkiadó Vállalatnak igazgatója, Kispál Antal és a kiadó alapító tulajdonosának képviselője: Fabián Gyula András, az MSZP kinevezett képviselője.

1990. április: Megalakul a Délmagyarország Könyv- és Lapkiadó Kft., melynek célja a Délmagyarország című napilap megvá-

sárlása. A társaság tagjai: Nice Presse Invest (elsősorban a Nice Matin vezetői és tulajdonosai), Délmagyarország Újságíró Egyesület (mely tagságában azonos a szerkesztőség dolgozóival) és egyénileg a lap újságírói. A társaságot két ügyvezető irányítja: Christian Theodose és Dlusztus Imre. Ők ketten és Kispál Antal igazgató tárgyalásokat folytatnak az MSZP képviselőivel a lap megvételéről.

1990. május: annak ellenére, hogy előzetes egyezség születik a lap privatizációjáról és magyaról az államtól is, a Délmagyarországot felvásárolja az MSZP lapprivatizációs

pályázatán, melynek keretében a párt áruba bocsátja lapjait és a lapok tulajdonosi jogait gyakorló kiadóvállalatait. A Délmagyarország Kft. – ekkor az egyetlen vegyes-tulajdonú társaság az újságfronton – részt vesz a pályázaton.

1990. szeptember: a társaság az osztrák Standard és a szegedi Délvilág Rt.-vel szemben elnyeri a pályázaton a privatizáció lehetőségét. A Délmagyarország Kft. tulajdonába kerül hatvanmillió forintért a szegedi napilap alapító-tulajdonosi joga, s további 28 millióért a Csongrád Megyei Lapkiadó Vállalat összes vagyontárgya,

köztük a Délvilág című megyei napilap, melynek kiadója az a Délvilág részvénytársaság, mely a kiadói jogot 1991. december 31-ig egy bérleti szerződés keretében gyakorolhatja.

1990. november: a Délmagyarország című napilap kiadója: a Délmagyarország Kft.

1990. december: megérkezik Nizzából az a modern Macintosh fényszedő rendszer, mely a világ egyik legszínvonalasabb nyomdai technikája.

1990. április: a Délmagyarország minden oldalának formakészítése (szedés, tördelés, oldalleválás) a szerkesztőségben történik.